

Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

SIMO

Voima tulee luonnosta

Hyvinvointisuunnitelma

- Hyvinvointisuunnitelma on kunnan strateginen asiakirja, joka ohjaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.
 - Se perustuu valtuustokausittain laadittavaan laajaan hyvinvointikertomukseen. Vuosilta 2021–2024 koottu hyvinvointikertomuksen kertomusosa toimii pohjana tulevan kauden hyvinvoinnin edistämisen painopisteille sekä suunnitelman johtopäätöksille, tavoitteille ja toimenpiteille.
 - Hyvinvointisuunnitelman tarkoituksena on asettaa selkeät, kuntastrategiaa tukevat tavoitteet ja määritellä niitä tukevat toimenpiteet.
- Asiakirjassa** esitetään:
- tavoitteet ja niitä tukevat konkreettiset toimet
 - menetelmät ja vastuutahot
 - prosessi- ja lopputulosmittarit, joiden avulla seurataan toimenpiteiden vaikutuksia.

Hyvinvointisuunnitelma

- Suunnitelma kehittää hyvinvointia tukevia toimenpiteitä, edistää kuntalaisten osallisuutta, toimintakykyä ja elämänlaatua sekä ohjaa toimia, joilla ehkäistään syrjäytymistä ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä.
- Hyvinvointisuunnitelma laaditaan monialaisessa työryhmässä, jossa ovat mukana kunnan eri toimialat, järjestöt sekä muut paikalliset toimijat.
- Monialainen yhteistyö mahdollistaa hajallaan olevan tiedon kokoamisen ja yhteisten tavoitteiden määrittelyn.
- Tavoitteena on, että kaikki toimijat sitoutuvat suunnitelman toteuttamiseen, ja että asiakirja ohjaa käytännön toimintaa koko valtuustokauden ajan.
- Kunnassa laaditaan vuosittain valtuustolle raportti kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä toteutetuista toimenpiteistä.
- Valtuustokauden päättyessä valmistuu laajempi hyvinvointikertomus, joka arvioi pitkän aikavälin kehitystä ja toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Hyvinvointisuunnitelman erillissuunnitelmat vuosille 2026-2029

Hyvinvointisuunnitelma muodostuu yleisen osuuden lisäksi seuraavista erillissuunnitelmista:

Lasten ja nuorten
hyvinvointisuunnitelma

Ikäihmisten
hyvinvointisuunnitelma

Ehkäisevän päihdetyön
suunnitelma

Hyvinvoinnin edistämistä tukevat lait ja muut suunnitelmat

Simon kunnan asiakirjat ja alueelliset linjaukset

- Simon kuntastrategia
- Hyvinvointikertomus- ja suunnitelma
- Kulttuurikasvatussuunnitelma
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Varhaiskasvatussuunnitelma
- Simon varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma
- Meri-Lapin alueelliset esi – ja perusopetussuunnitelmat
- Esi- ja perusopetuksen lukuvuosisuunnitelmat
- Simon lukion lukuvuosisuunnitelma
- Perusopetuksen aamu- ja iltapäivä- toiminnan toimintasuunnitelma
- Meri-Lapin kotoutumisohjelma
- Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma
- Simon kunnan opiskeluhoitosuunnitelma
- Meri-Lapin työllisyysalueen palvelualue-sopimus
- Ankkuritoiminta, seutuinfo ja NOKKO-malli
- Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasääntö
- Työsuojeluohjelma

Lait, sopimukset ja muut kansalliset linjaukset

- Kuntalaki
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista
- Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä
- Kansallinen riippuvuus- ja päihdestrategia
- Ehkäisevän päihdetyön ohjelma
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki
- Varhaiskasvatus-, perusopetus- ja lukiolaki
- YK:n lapsen oikeuksien sopimus
- Nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntalaki
- Lastensuojelulaki
- Sosiaalihuoltolaki
- Yhdenvertaisuuslaki
- Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta
- Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä

Kuntastrategia

”Voima tulee luonnosta”

Kuntastrategia

- Strategian nimi on ”Voima tulee luonnosta” ja sen visio korostaa identiteettiä ja yhteisöllisyyttä.
- Simo on viihtyisä ja vireä maaseutukunta, jonka tavoitteena on kehittää taloudellisesti ja tehokkaasti tuotettuja palveluita sekä tarjota viihtyisää asumista ja mahdollisuuksia yrittämiseen.
- Kunnan voimapolku muodostuu voimaa arvoista, hyvinvoinnista sekä yrittäjyydestä.

VOIMAPOLKU

1. VOIMAA ARVOISTA

LUOVUUS

Innovoiva, osallistava ja uusiutuva toiminta

HUOLENPITO

Huolenpidon- ja yhteistyön toimintakulttuuri

SISU

Sisua ja tekemisen meininkiä

2. VOIMAA HYVINVOINNISTA

IHMISTEN HYVINVOINTI

Monialainen ennakoiva hyvinvointityö

YMPÄRISTÖN VIIHTYISYYS

Ympäristön viihtyisyys ja kuntakeskustan kehitys

LUONNON HYVINVOINTI

Vastuullinen ja ekologinen toiminta kaikille

3. VOIMAA YRITTÄJYYDESTÄ

YRITYKSET

Kohtaamisia ja tukea yrittäjille. Uutta yritystoimintaa. Viisas kaavoitus mahdollistamaan.

MATKAILU

Matkailun kehittäminen

VOIMAYRITTÄJYYS

Puhtaan siirtymän edistäminen

VIESTINTÄVOIMAA

Brändikirja ja pohjat
Kaikki mukaan viestimään.
Positiivinen markkinointi ja myynti

VIISAAT PÄÄTÖKSET & MUUTOSVOIMAINEN JOHTAMINEN

Arvot

Luovuus

Huolenpito

Sisu

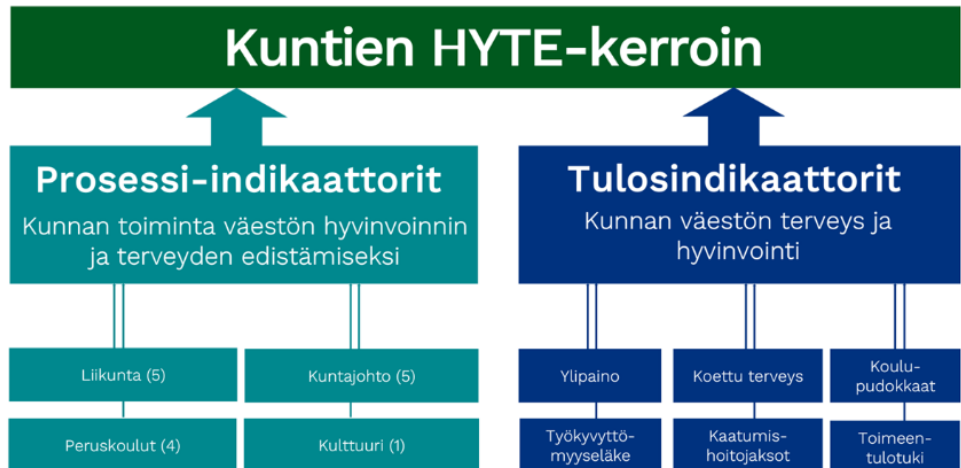
HYTE-kerroin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.

Toimintaa kuvaavat prosessi-indikaattorit mittaavat nykytilannetta.

Tulosindikaattorit mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä.

Simon HYTE-kerroin vuonna 2024 oli 54 ja se sai kannustinrahaa 16,7 euroa per asukas.

Indikaattori	Alue
HYTE-kerroin euroa / asukas info ind. 5341	Simo
HYTE-kerroin, 0 - 100 info ind. 5340	

Sukupuoli	2022	2023	2024
yhteensä	18,2	18,8	16,7
	64	67	54

TEAvisari

TEAvisari on työväline kunnille, hyvinvointialueille ja kouluille. Tiedot kuvaavat terveydenedistämisasiivisuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

TEAvisarin pisteluku ilmaisee hyvinvoinnin edistämisasiivisuutta seuraavasti:

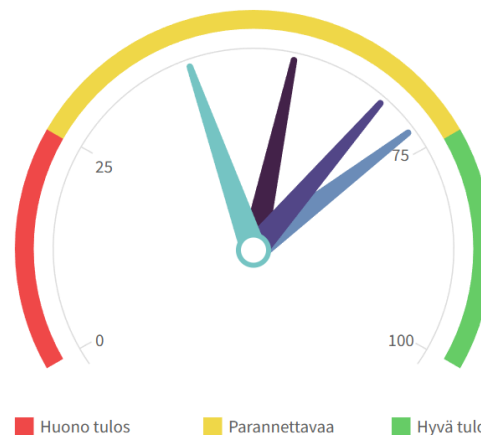
75-100 pistettä: hyvä tulos

25-74 pistettä: parannettavaa

0-24 pistettä: huono tulos

Parhaat pisteet ovat kuntajohdossa (72), mutta kaikilla osa-alueilla on vielä parannettavaa.

Kaikki sektorit : Simo 2025

- Kuntajohto
- Perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Liikunta
- Hyvinvointialueet
- Kulttuuri

Aineisto päivitetty 19.12.2025

Pisteet	Simi	Kemi	Keminmaa	Tornio	Tervola	Koko maa
Kaikki sektorit	60	73	64	70	52	72
Kuntajohto	72	83	78	72	30	87
Perusopetus	..	76	58	56	62	64
Lukiokoulutus	55	68	57	..	60	69
Ammatillinen koulutus	66
Liikunta	67	67	55	72	30	69
Hyvinvointialueet	59
Kulttuuri	42	82	69	84	60	77

Kuntakortti

SIMO

Lähteet: Tilastokeskus, Cotkanet, Tea-viisari

Asukasluku 2024: **2778** Väestöennuste 2040: **2321** **HYTE-kerroin 54** **TEA-viisari 66**

Ikärakenne 2024

0-14 vuotiaita	11,9 %	↘
15-64-vuotiaita	50,8 %	↘
65 vuotta täyttäneitä	37,3 %	↗

Väestöennusteen mukaan Simon asukasluku tulee pienemään 16% vuoteen 2040 mennessä. Ikääntyneiden määrä tulee kasvamaan, kun taas muiden ikäryhmien osuus pienenee.

Väestöllinen huoltosuhde

96,7

Lappi

71,2

Koko maa

61,6

Simon demografinen huoltosuhde on kasvanut vuoden 2020 tulokseen 93,3 verrattaessa hieman.

Taloudellinen huoltosuhde

188,6

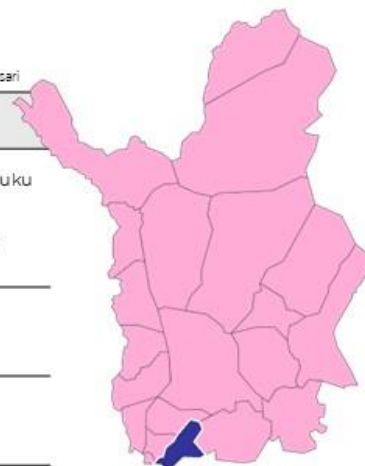
Lappi

140,3

Koko maa

131,8

Simon taloudellinen huoltosuhde on tasaisessa kasvussa.

Simon kunnan erityispiirteet

Kuten monessa muussakin Lapin kunnissa asukasluku on laskenut ja huoltosuhde noussut viime vuosien aikana. Simossa on kaksi kyläkeskittymää ja meiltä löytyy yllättävän paljon erilaisia lähiliikuntapaikkoja, jotka tukevat hyvinvointia aktiivisten kyläyhteisöjen lisäksi.

Hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen painopisteet

Syksyllä 2025 toteutetaan laaja vapaa-aika ja liikuntakysely kuntalaisille, jonka avulla kehitetään palveluita kuntalaisten tarpeiden mukaisiksi. Perheiden elintapojen parantaminen ja monipuolisen liikunnan mahdollistaminen ovat keskeisiä painopistealueita seuraaville vuosille.

Lisätietoja: simon.kunta@simo.fi

Simo vertailussa Lapin hyvinvointialueeseen: Kuntakortti

	Hyvinvointi ja terveys	Elintavat, työ- ja toimintakyky	Arjen turvallisuus
Lapset ja nuoret 	Tyytyväinen elämäänsä <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokkalaisista 85,1 % (83,1 %) • 8. ja 9. luokkalaisista 58,3 % (64,4 %) Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista 21,7 % (20 %) 	Heikko fyysinen toimintakyky <ul style="list-style-type: none"> • 5. luokkalaisista 56,5 % (39,9 %) • 8. luokkalaisista 35 % (44,4 %) Ei syö aamupalaa joka arkiamu <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokan oppilaista 37,9 % (34,8 %) • 8. ja 9. luokan oppilaista 47,9 % (44,1 %) Raittius, % 8. ja 9. luokan oppilaista <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista 54,2 % (63,7 %) 	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa <ul style="list-style-type: none"> • 4. ja 5. luokkalaisista 17,6 % (9,9 %) Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokkalaisista 22,9 % (18,3 %) Omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita <ul style="list-style-type: none"> • 8. ja 9. luokan oppilaista 25,0 (44,4 %)
Työikäiset 	Sairastavuusindeksi <ul style="list-style-type: none"> • Ikävakiointu 96,1 (108,6) Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet <ul style="list-style-type: none"> • 25-64-vuotiaista 29,3 / 1000 vastaavan ikäistä (38,5 / 1000) 	Syrjäytymisriskissä olevat <ul style="list-style-type: none"> • 18-24-vuotiaista 16,7% (15,9 %) Työssä käyvät <ul style="list-style-type: none"> • 15-74-vuotiaista 34,7% (41,6 %) 	Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyviä hoitajaksoja <ul style="list-style-type: none"> • 196,3 / 10 000 asukasta (165,8 / 10 000)
Ikääntyneet 	Yksin asuvat <ul style="list-style-type: none"> • 75 vuotta täyttäneistä 37 % (45,3 %) 	Täyttä kansaneläkettä saavat <ul style="list-style-type: none"> • 65 vuotta täyttäneistä 1,2 % (1,5 %) 	Kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitajaksoja <ul style="list-style-type: none"> • 65 vuotta täyttäneillä 329,8 / 10 000 vastaavan ikäistä (383,9 / 10 000)

Suluissa ilmoitettu luku kuvaa Lapin hyvinvointialueen tilannetta kyseisessä indikaattorissa.

Lähteet: THL ja Cotikanet

Simon väestö lukuina (2024)

Väkiluku

2778
(2828, 2023)

Alle 15-vuotiaiden osuus, %

11,9 %
(12,4 % 2023)

15-64-vuotiaiden osuus, %

50,8 %
(51,3 % 2023)

Yli 64-vuotiaiden osuus, %

37,3 %
(36,3 % 2023)

Työttömien osuus
työvoimasta, %

12,1 %
(11,3 % 2023)

Ulkomaan kansalaiset, %
väestöstä

0,8 %
(0,7 % 2023)

Lapsiperheet %

27 %
(27 % 2023)

Tilastokeskus.fi, Sotkanet.fi

Väestöennuste

Väestöennusteen mukaan väestömäärä laskee ja vuonna 2045 Simossa on ennusteen mukaan 2255 asukasta.

Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Alue, Vuosi, Sukupuoli, Ikä ja Tiedot

	Yhteensä
	Yhteensä
	Väestö 31.12. (ennuste 2024)
Simo	
2030	2 550
2035	2 411
2040	2 321
2045	2 255

Ikäjakama

Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Alue, Sukupuoli, Tiedot, Ikä ja Vuosi

	2030	2035	2040	2045
Simo				
Yhteensä				
Väestö 31.12. (ennuste 2024)				
Yhteensä	2 550	2 411	2 321	2 255
0 - 6	100	101	102	102
7 - 12	103	95	96	97
13 - 15	64	53	48	48
16 - 18	80	53	47	46
19 - 49	689	663	653	639
50 - 64	474	474	480	483
65 - 74	460	390	311	309
75 -	580	582	584	531

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet

Kuntalaisten liikuttaminen ja
terveellisten elintapojen
edistäminen

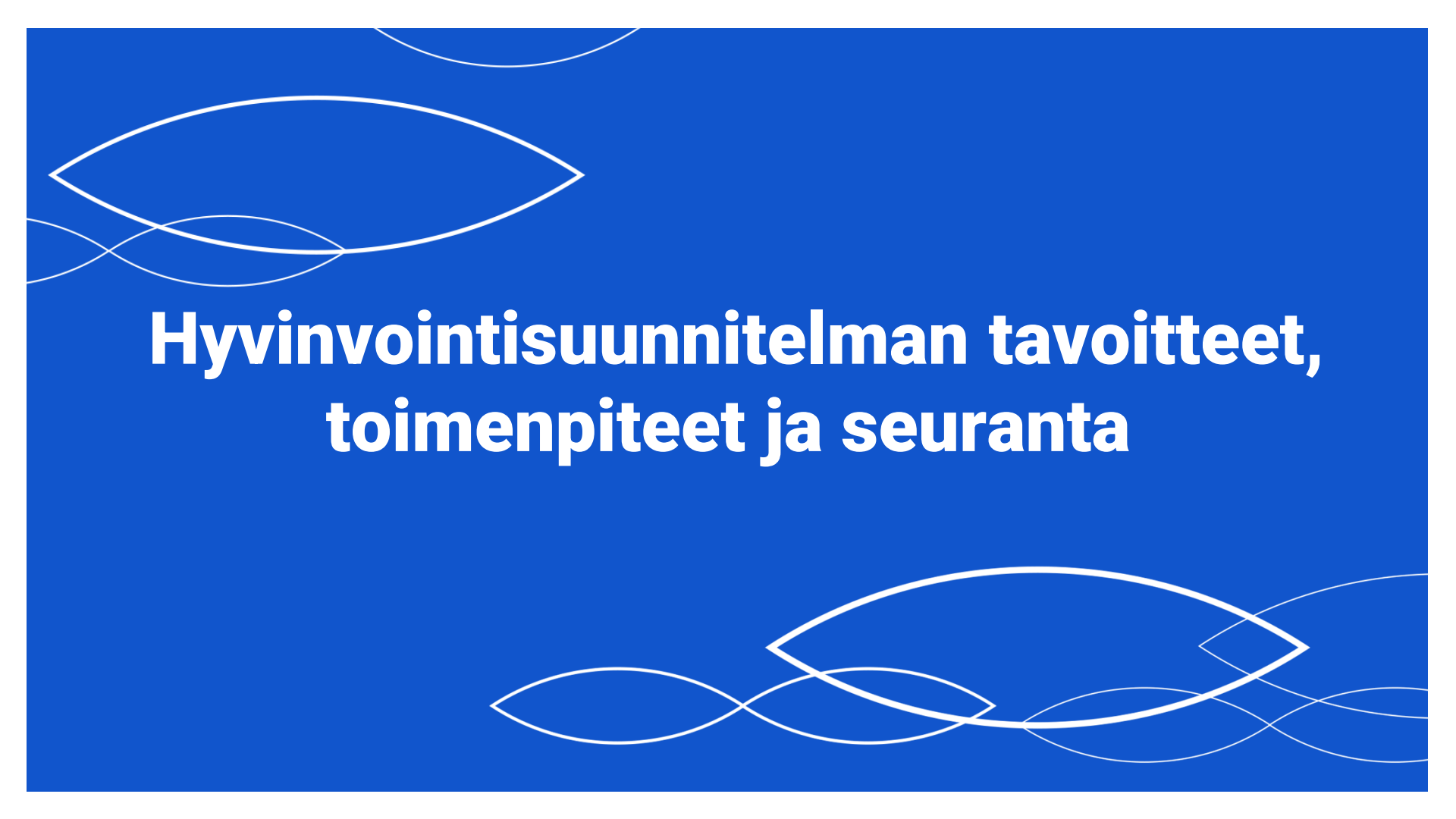
2026-2027

Kuntalaisten osallisuuden ja
yhteisöllisyyden
vahvistaminen

2028

Monialaisen yhteistyön
vahvistaminen

2029

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta

Kuntalaisten liikuttaminen ja terveellisten elintapojen edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Elintapaohjauksen vakiinnuttaminen	Tiedotetaan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä teemoista	Vapaa-aikatoimi	Asiakasmäärä
Lisätään maksuttomia liikuntapalveluita	Lisätään liikuntakerhoja lapsille ja perheille sekä ikäihmisille liikunnanohjaajan avulla	Vapaa-aikatoimi	Kerhojen määrä Kerhojen kävijämäärä
	Liikunnanohjaaja järjestää hyvinvointia edistäviä tapahtumia	Vapaa-aikatoimi	Tapahtumien määrä Osallistujamäärä
Liikuntapaikkojen kehittäminen ja ylläpito	Uusi kuntosali	Vapaa-aikatoimi, tekninen toimi	Toteutunut kyllä/ei
	Yleisurheilukentän kunnostaminen	Tekninen toimi	Toteutunut kyllä/ei
	Maksniemeen ulkokuntosali	Sivistyspalvelut, tekninen toimi	Toteutunut kyllä/ei
	Lipas.fi sivuston ylläpito	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei

Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien kehittäminen	Varmistetaan osallistumisen saavutettavuus eri ikä- ja väestöryhmille palveluiden suunnittelussa Kyselyt ja palautelaatikot Mahdollisuus tehdä kuntalaisaloitteita kunnansivuilla Osallistava budjetointi	Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut Keskushallintopalvelut	Palveluiden määrä eri ikäryhmille Osallistujamäärä Kyselyjen määrä Vastaajien ja palautteiden määrä Kuntalaisaloitteiden määrä Kuinka monta ehdotusta osallistavaan budjetointiin
Edistetään matalankynnyksen toimintaa ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä	Kehitetään kulttuuritapahtumia, kerhotoimintaa ja yhteisöllisiä tilaisuuksia Tuetaan yhdistystoimintaa avustuksin sekä tarjoamalla maksuttomia kokoontumistiloja Jatketaan Meri-Lapin jousikvartetin konserteja Tiedotetaan järjestettävistä tapahtumista monipuolisesti Jatketaan Kulttuurikattilan KOPS- ja Matkalla-toimintamallia	Sivistyspalvelut, seurakunta, järjestöt Sivistyspalvelut Sivistyspalvelut Keskushallinto- ja sivistyspalvelut Sivistyspalvelut	Tapahtumien määrä Toteutuneet kerhot Osallistujamäärä Jaetut avustukset Toteutuneet konsertit ja osallistujamäärä Tiedotuskanavien määrä Tapahtumien määrä

Monialaisen yhteistyön vahvistaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Vahvistetaan yhdistysten ja järjestöjen roolia	Lisätään yhteistyötä arjen työssä	Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut, järjestöt, seurakunta	Toteutunut kyllä/ei
	Järjestetään yhdessä tapahtumia		Toteutunut kyllä/ei
	Tuetaan yhdistysten ja järjestöjen toimintaa	Sivistyspalvelut	Toteutunut kyllä/ei
	Osallistetaan järjestöjä palvelujen suunnittelussa	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Tiedonkulun ja tiedon jakamisen parantaminen	Jaetaan ajankohtaista tietoa toisillemme	Keskushallinto, sivistys- ja teknisen palvelut, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Edistetään vuorovaikutusta, jotta päällekkäisyyksiä ei tulisi	Keskushallinto, sivistys- ja teknisen palvelut, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Lähellä.fi, Palvelutietovaranto ja Perhekeskus sivustojen ylläpito	Vapaa-aikatoimi, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
Osaamisen ja yhteisen tekemisen kehittäminen	Hyödynnetään toisten osaamista arjen työssä mm. kolmannen sektorin asiantuntijuus	Keskushallinto, sivistys- ja teknisen palvelut, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Kannustetaan osallistumaan ja kuulluksi tulemiseen	Keskushallinto, sivistys- ja teknisen palvelut, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Monialainen yhteistyö palvelujen järjestämisessä	Keskushallinto, sivistys- ja teknisen palvelut, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

SIMO

Voima tulee luonnosta

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

- Kunnalla on velvollisuus laatia lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, joka hyväksytään kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa (Lastensuojelulaki 12 §).
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sisältö on laaja-alainen ja koskee lapsen ja nuoren kasvuoloja, niiden epäkohtien ehkäisemistä, vanhemmuuden tukea sekä lasten ja nuorten palveluja.
- Suunnitelman avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointityötä kunnassa.
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan tulee kirjata myös, miten kunnan alueella sijaitsevilla oppilaitoksissa opiskeluhoito toteutuu. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 §).
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma noudattaa YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen (LOS) keskeisiä tavoitteita eli pyrkii turvaamaan osaltaan lapsen oikeuden erityiseen suojeluun ja hoivaan, riittävään osuuteen yhteiskunnan voimavaroista sekä osallistua ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti itseään koskevaan päätöksentekoon.

Lasten ja nuorten hyvinvointityö Simossa

-perheet

- Simon lasten ja nuorten hyvinvointityö rakentuu vahvasti varhaisen tuen periaatteelle, monialaiselle yhteistyölle sekä osallisuuden edistämiseksi.
- Perheiden ja nuorten palvelut on koottu kunnan verkkosivuille sähköiseen perhekeskukseen, joka tarjoaa varhaista tukea vanhemmuuteen, parisuhteeseen ja arjen haasteisiin sekä ohjaa tarvittaessa kunnan, järjestöjen ja hyvinvointialueen palveluihin.
- Sähköinen perhekeskus helpottaa tiedon löytämistä ja kokoaa yhteen lapsiperheille tarjottavat palvelut.
- Perhekeskus osallistuu myös lähisuuhdeväkivallan ehkäisyyn ja huomioi monimuotoiset perheet osana palvelujaan.
- Simon kunnassa järjestetään perhekahvilatoimintaa ja tuetaan sekä kehitetään perheiden liikkumismahdollisuuksia.

Lasten ja nuorten hyvinvointityö Simossa

- varhaiskasvatus

- Varhaiskasvatusta tarjotaan kunnan kahdessa päiväkodissa ja jokaiselle lapselle laaditaan henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma hänen yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti.
- Tukitoimet on porrastettu yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen, ja lapsen tarpeet ohjaavat joustavasti tuen tasoa.
- Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurissa vahvistetaan:
 - lapsen kohtaamista
 - positiivista pedagogiikkaa
 - kodin ja päiväkodin välistä yhteistyötä
- Varhaiskasvatuksessa toimii erityisopettaja, joka tekee tiivistä yhteistyötä lasten vanhempien ja muun henkilöstön kanssa.
- Myös kotihoitoa tuetaan kuntalisällä alle 3-vuotiaiden perheille.

Lasten ja nuorten hyvinvointityö Simossa

- perusopetus ja lukio

- Monialainen yhteistyö näkyy erityisesti kunnan “Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmässä” (2026–2029), jossa on mukana muun muassa etsivä nuorisotyö, sosiaali- ja terveystalvet sekä sivistystoimi.
- Simon kunnassa toteutetaan monialaista opiskeluhoitotyötä, että lapsen/nuoren tarvitsema tuki muodostaa eheän ja suunnitelmallisen kokonaisuuden. Yhteisöllistä, ennaltaehkäisevää opiskeluhoitotyötä korostetaan.
- perusopetuksessa järjestetään aamu- ja iltapäivätoimintaa, joka lisää turvallisuutta ja tukea arjen hallintaan.

Lasten ja nuorten hyvinvointityö Simossa

- perusopetus ja lukio

- “Harrastamisen Suomen malli” tuo 1.–9. luokkien oppilaille maksuttoman harrastustoiminnan koulupäivän yhteyteen, mikä lisää lasten ja nuorten osallisuutta ja ehkäisee yksinäisyyttä ja eriarvoisuutta.
- Lasten ja nuorten osallisuutta vahvistetaan. Nuorisovaltuusto toimii aktiivisesti.
- Myös kouluruokailu on tärkeä osa oppilaiden hyvinvointia, ja se on kytketty osaksi oppilashuollon työtä.

Lasten ja nuorten hyvinvointityö Simossa

- nuoret

- Nuorisopalvelut tarjoavat nuorille monipuolisia mahdollisuuksia osallistua kerhoihin, leireihin, kursseille ja tapahtumiin, jotka tukevat nuorten sosiaalista kasvua ja yhteisöllisyyttä.
- Nuorisotoimi tarjoaa myös henkilökohtaista neuvontaa esimerkiksi koulutusvalintoihin ja elämäntilanteisiin liittyen.
- Nuoria kannustetaan aktiiviseen vaikuttamiseen esimerkiksi nuorisovaltuuston kautta, ja toiminta toteutetaan laajassa yhteistyössä koulujen, seurakunnan, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.
- Ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta nuorisotyö pyrkii vahvistamaan hyvinvointia ja ehkäisemään syrjäytymistä.
- Kriisitilanteissa nuorille tarjotaan ajantasaista tietoa tukipalveluista, kuten chat-palveluista ja mielenterveystuesta.

Lasten ja nuorten palvelupolku

Simon kunnan tuottamat palvelut

Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ja lukio
Aamu- ja iltapäivätoiminta

Nuorisopalvelut

- Nuorisotilatoiminta, etsivä nuorisotyö, koulunuorisotyö

Liikuntapalvelut

- Elintapaneuvonta
- Ohjatut liikuntaryhmät ja –kerhot

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

- pääkirjasto
- Meri-Lapin musiikkiopiston ja Kivalo-opiston taiteen perusopetus ja muu opetus
- Erilaiset tapahtumat
- Kulttuurikattila
- Kotiseutumuseot

Harrastustoiminta

- Harrastamisen Suomen -malli

Hyvinvointialueen tuottamat palvelut

Neuvolapalvelut

Opiskeluhoolto

- Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
- Opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut

Sosiaalipalvelut, perheiden palvelut

Lastensuojelu

- Lapsiperheiden kotipalvelu
- Perhetyö
- Ammatillinen tukihenkilötoiminta

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheneuvolapalvelut

Perhekeskustoimintamalli

Hyvinvointia arkeesi –sivusto

Seurakunta, järjestöt ja yhdistykset

Seurakunta: nuorisotyö, perhekerhot, diakoniatyö, leirit ja retket, rippikoulutoiminta, yhteisölliset tapahtumat
Järjestöt ja yhdistykset: harrastukset, vertaistuki ja vapaaehtoistoiminta sekä tapahtumat

Lasten ja nuorten kasvuolot ja hyvinvoinnin nykytila (2024)

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat,
% kaikista lapsiasuntokunnista

30,1 %
(32,6 % 2023)

Yhden vanhemman perheet, %
lapsiperheistä

21,4 %
(19,7 % 2023)

Lastensuojelun avohuollon
asiakkaat, 0-17-vuotiaat vuoden
aikana, % vastaavan ikäisestä
väestöstä (THL)

1,2 %
(1,1 % 2023)

Lastensuojelun avohuollon
asiakkaat, 18-24-vuotiaat vuoden
aikana, % vastaavan ikäisestä
väestöstä (THL)

7,4 %
(7,8 % 2022)

Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä
(THL)

86
(53, 2023)

Toimeentulotukea saaneet
lapsiperheet, % lapsiperheistä

3,1 %
(3,1 % 2023)

Lasten ja nuorten kasvuolot ja hyvinvoinnin nykytila (2024)

- Vuonna 2024 Simossa oli yhteensä 224 lapsiperhettä (Ind. 179).
- Ahtaasti asuvien lapsiperheiden määrä on vähentynyt kymmenellä perheellä vuodesta 2022 vuoteen 2024, mutta kuitenkin 30,1 % lapsiperheistä asuu ahtaasti.
- Yläkoululaisten poissaolojen määrä on lisääntynyt, ja osalla oppilaista esiintyy täysin kieltäytymistä käydä koulussa, mikä johtuu voimakkaasta ahdistuneisuudesta ja sosiaalisten tilanteiden pelosta.
- Nuorten 8. ja 9. luokkalaisten, kohtalainen tai vaikeampi ahdistuneisuus on kasvanut voimakkaasti ja huolestuttavasti viimeisen kahden vuoden aikana.
- Etsivän nuorisotyön ja koulunuorisotyön tarpeen kasvu on selvästi havaittavissa. Yhä suurempi osa nuorista ohjautuu mielenterveyspalveluiden piiriin.
- Yhä useampi tästä kohderyhmästä harrastaa korkeintaan tunnin kestävää hengästyttävää liikuntaa viikoittain.
- Tehtyjen lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut huomattavasti ja vuosien 2023–2024 ilmoituksia on tehty 33 kertaa enemmän eli yhteensä 86 kertaa. Huomioitavaa on, että yhdestä lapsesta on saatettu tehdä useampi ilmoitus.
- Tämä näkyy myös lastensuojelun 0–17-vuotiaiden avohuollon asiakkaiden määrän kasvussa.

THL kouluterveyskysely

- Osana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa kuuluu joka toinen vuosi THL:n laatimat kouluterveyskyselyt.
- Kyselyistä saadaan seurantatietoa lasten ja nuorten kokemuksista terveydestä, hyvinvoinnista, koulunkäynnistä ja opiskelusta sekä elintavoista.
- Kyselyt on laadittu 4. ja 5. lk. oppilaille sekä 8. ja 9. lk. oppilaille.
- Tuloksia on verrattu edelliseen tiedonkeruuseen Simossa 2023 ja 2025 vuoden tuloksiin koko maan osalta.
- Suunnitelmaan on nostettu tuloksien positiiviset ja kehitettävät pääkohdat, jotka ohjaavat toimenpiteiden suunnittelua ja toteutusta.

THL kouluterveyskyselyn tulokset

Positiiviset huomiot

- **4. ja 5 lk.** tuloksista nousee esille koulukiusaamisen vähentyminen viime tiedonkeruusta 2023 33 % ja nykyinen tulos on 49 %.
- 92 % vastaajista ei ole maistanut alkoholia ja muutos 2023 vuodesta on 30 %.
- 61 % kokee pääsevänsä vaikuttamaan koulun asioiden sekä 63 % koulun piha-alueiden suunnitteluun. Muun maan tulos näissä kysymyksissä oli 48 %.
- Netin käytön vähentyminen ja kokemukset siitä, että aikaa pitäisi viettää muualla kuin netissä on parantunut.
- **8. ja 9. lk.** tuloksista nousee esille myös koulukiusaamisen vähentyminen, 74 % ei ole kiusattu koulussa lukukauden aikana sekä 2023 vuoteen verrattuna muutos on 9%.
- Fyysisen uhan kokemukset ovat vähentyneet ja nykyinen tulos on 16 %.
- Koululounaaseen ja siihen varattuun aikaan ollaan tyytyväisiä.
- Kokemus hyvästä ilmapiiristä luokassa/ryhmässä on parantunut 2023 vuodesta ja nykyinen tulos on 52 %.

THL kouluterveyskyselyn tulokset

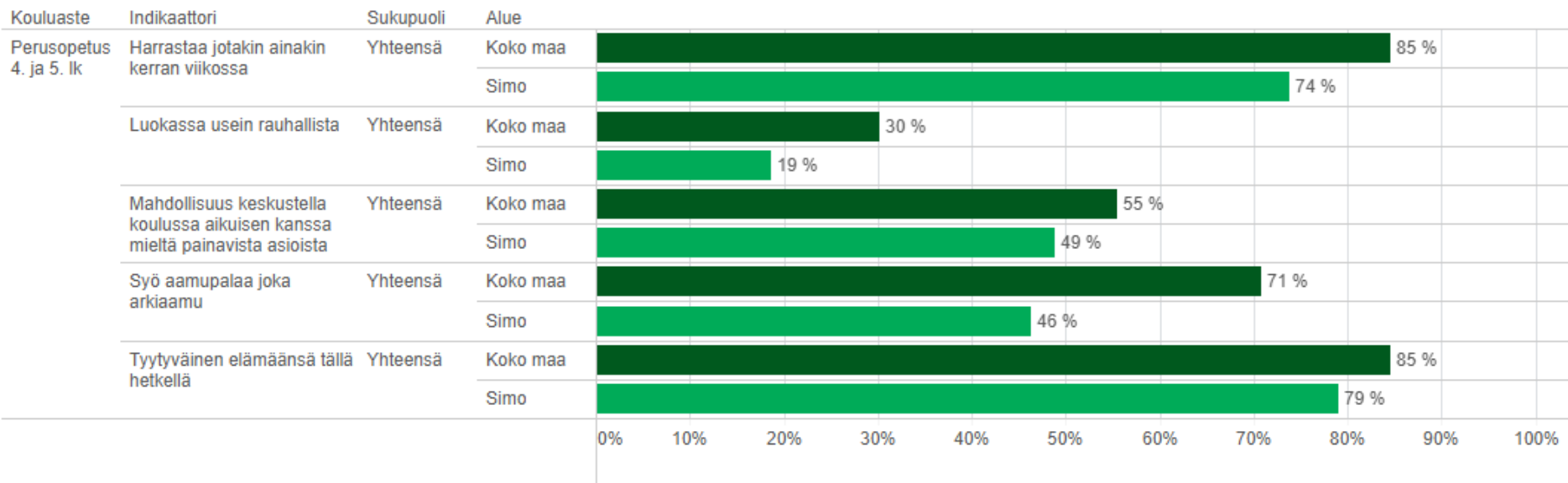
Kehitettävät huomiot

- **4. ja 5. lk.** vain 19 % kokee luokan ilmapiirin rauhallisena ja muun maan tulos on 30 %.
- 49 % kokee, että koulussa on mahdollista keskustella mieltä painavista asioista aikuisen kanssa.
- Alle 50 % syö aamupalaa joka arkipäivä ja verrattuna 2023 kyselyyn tulos on laskenut 12 %.
- 74 % harrastaa ainakin kerran viikossa jotakin ja koko maahan verrattuna tulos on 9 % heikompi.
- **8. ja 9. lk.** vastauksista nousee nikotiinituotteiden käytön lisääntyminen ja se on selkeästi koko maahan ja 2023 tiedonkeruuseen verrattuna suurempaa.
- 41 % kokee, että heitä kohdellaan opettajien toimesta reilusti.
- Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on lisääntynyt 2023 vuodesta 19 % ja tulos tällä hetkellä on 38 %.
- 44 % kokee terveystarkastukset yksilöllisinä ja keskustelemina. Tiedonkeruun 2023 tulos oli 70%.
- 8. ja 9. lk. oppilaiden ylipaino on lisääntynyt ja ylipainoisia on 27,1 %.
- Nettiin pääsyn esteet ovat lisänneet hermostuneisuutta 8. ja 9. lk. keskuudessa.
- Tyytyväisyys omaan elämään on laskemassa sekä 4. ja 5. lk., että 8. ja 9. lk. keskuudessa.

THL kouluterveyskyselyn tulokset 4-5.lk (kehityskohteet)

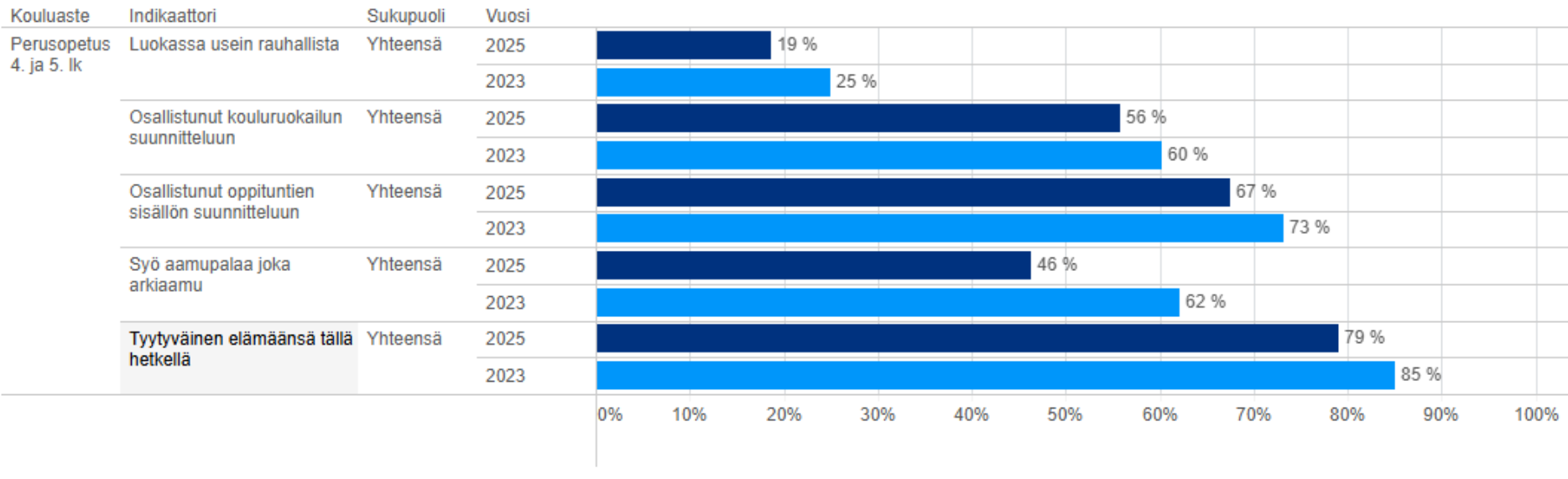
Kehityskohteet suhteessa koko maan tulokseen, 2025

Alueen viisi negatiivisinta tulosta suhteessa koko maan tulokseen.

THL kouluterveyskyselyn tulokset 4-5.lk (huolestuttava muutos)

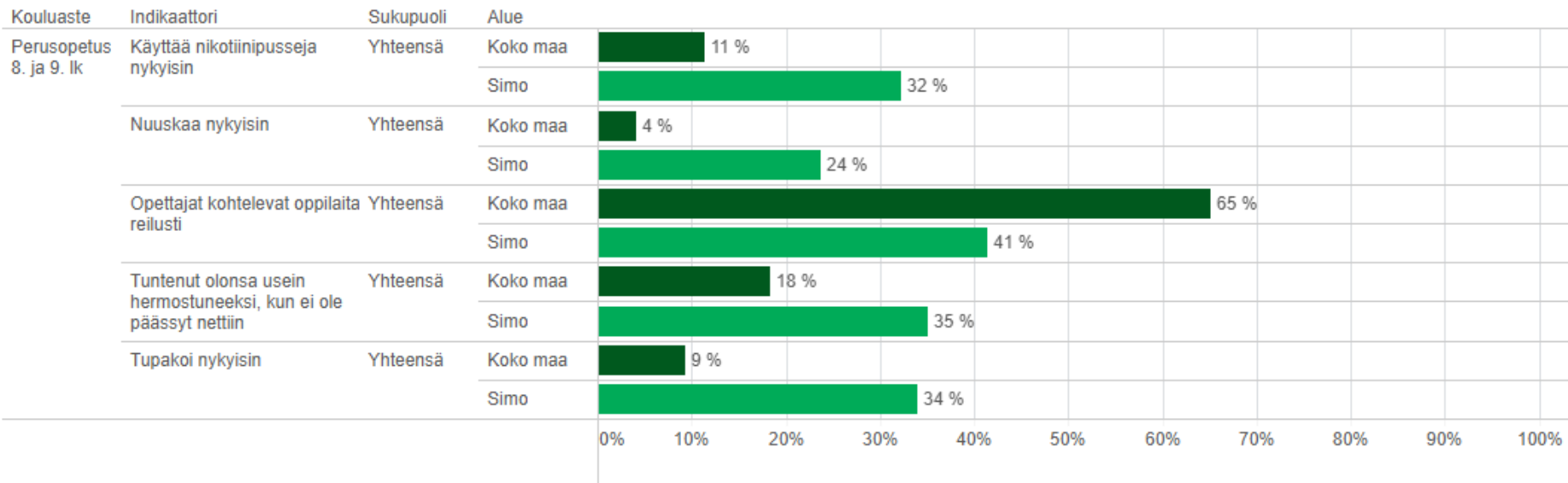
Huolestuttava muutos suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen, Simo
Alueen viisi negatiivisinta tulosta suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen.

THL kouluterveyskyselyn tulokset 8-9.lk (kehityskohteet)

Kehityskohteet suhteessa koko maan tulokseen, 2025

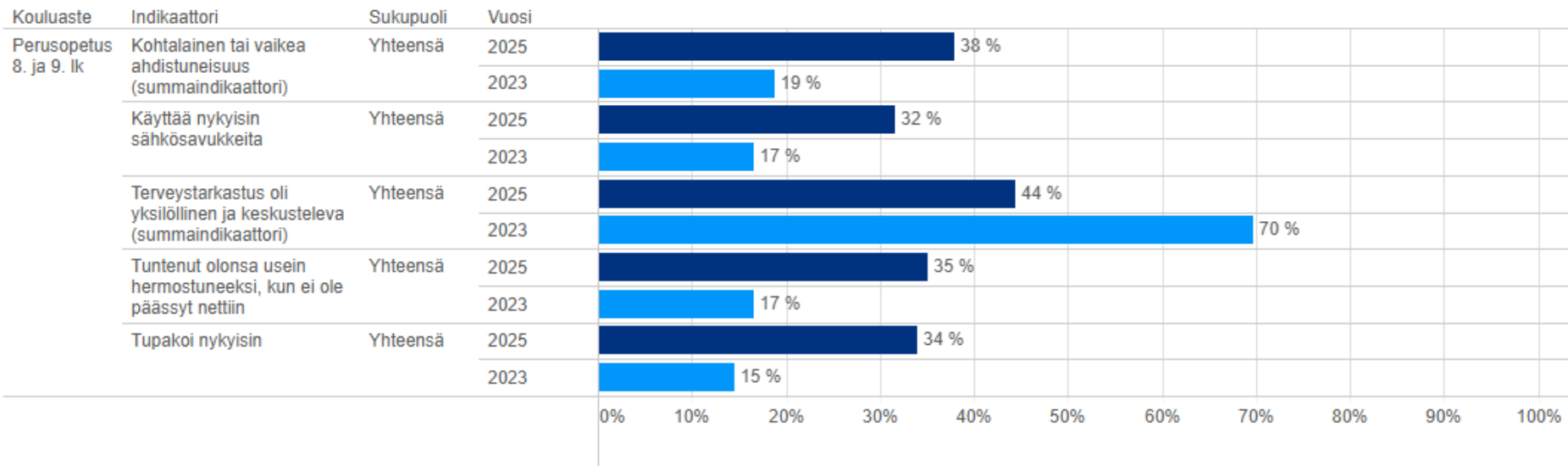
Alueen viisi negatiivisinta tulosta suhteessa koko maan tulokseen.

THL kouluterveyskyselyn tulokset 8-9.lk (huolestuttava muutos)

Huolestuttava muutos suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen, Simo

Alueen viisi negatiivisinta tulosta suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopisteet

Osallisuuden
tunteen
vahvistaminen

Opastus
terveellisiin
elintapoihin

Tukea
mielenterveyden
haasteisiin

Päihteiden
käytön
ehkäiseminen

**Lasten ja nuorten
hyvinvointisuunnitelman tavoitteet,
toimenpiteet ja seuranta**

Osallisuuden tunteen vahvistaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Yhteisöllisyyden edistäminen	Kehitetään tutor- ja tukioppilastoimintaa	Nuorisovaltuusto, koulu	Toteutunut kyllä/ei
	Koulun jaksotapahtumissa huomioidaan yhteisöllisyyden lisääminen toimintapisteissä	Nuorisovaltuusto, vapaa-aikatoimi, seurakunta, koulu	Jaksotapahtumien määrä
	Yhteisien tapahtumien ja retkien kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Vapaa-aikatoimi, järjestöt, seurakunta, koulu, päiväkot	Yhteisten tapahtumien määrä
Edistetään vaikuttamismahdollisuuksia	Lisätään nuorten tietoisuutta vaikuttamismahdollisuuksista (osallistava budjetointi)	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Vahvistetaan Nuvan ja oppilaskunnan toimintaa	Nuorisovaltuusto, koulu	Toteutunut kyllä/ei
	Tehdään ja hyödynnetään kyselyjä (vapaa-aikatoimen kysely)	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Otetaan vanhemmat mukaan toiminnan suunnitteluun	Koulu, päiväkot, vanhempainyhdistys	Toteutunut kyllä/ei
	Opetetaan lapsille vaikuttamismahdollisuuksista mm. äänestyskäytänteistä	Koulu, päiväkot	Toteutunut kyllä/ei
Otetaan ryhmäytyminen vahvemmin osaksi toimintakulttuuria	Järjestetään teemapäivät ryhmäytymisen näkökulmasta	Vapaa-aikatoimi, järjestöt, koulu	Toteutunut kyllä/ei
	Oppitunneilla pyritään arpomaan ryhmät ja parit	Koulu	Toteutunut kyllä/ei
	Varataan riittävästi aikaa ryhmäytymiselle	Koulu, päiväkot	Toteutunut kyllä/ei

Opastus terveellisiin elintapoihin

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Edistetään arkirytmin muodostumista	Hyödynnetään olemassa olevia materiaaleja, kuten Mieli Ry Hyvän mielen – passia	Koulu, järjestöt, päiväkodit	Toteutunut kyllä/ei
	Lisätään tietoisuutta erilaisia suosituksia hyödyntäen (mm. ruutu-aika- ja liikuntasuosittukset)	Vapaa-aikatoimi, koulu, päiväkodit	Toteutunut kyllä/ei
Liikunnan ja harrastamisen lisääminen	Välitunti- ja taukoliikunnan lisääminen koulu-pt:n avulla	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Ohjatun liikunnan ja harrastekerhojen lisääminen liikunnanohjaajan avulla	Vapaa-aikatoimi, järjestöt, seurat	Harrastekerhojen määrä Osallistujamäärä
	Koulumatkaliikuntaan kannustaminen	Koulu	Toteutunut kyllä/ei
	Lapsiperheiden oman salivuoron vakiinnuttaminen	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Opastetaan lapsia ja nuoria terveelliseen ruokailuun	Aamupalapassi ja ota aamupalasta kuva – kilpailu	Koulu	Toteutunut kyllä/ei
	Ravitsemuskasvatuksen lisääminen päiväkodeissa ja kouluissa	Koulu, päiväkotit	Toteutunut kyllä/ei
	Luennot ja tietoiskut ravitsemuksesta	Vapaa-aikatoimi, koulu	Toteutunut kyllä/ei

Tukea mielenterveyden haasteisiin

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Edistetään digitaalista hyvinvointia	Käytetään kansallisia ruutuajakaasuosituksia ohjeena	Koulu, nuorisotoimi, päiväkot	Toteutunut kyllä/ei
	Lisätään somevalistusta	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Digipelaamisen vähentäminen → valistus, tiedottaminen mm. Ehyt ry:n materiaalit	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Kehitetään toimintaa korvaamaan puhelimen käyttöä	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Kehitetään matalankynnyksen tukea	Tunne- ja turvataitomateriaalien hyödyntäminen	Koulu, nuorisotoimi, päiväkot	Toteutunut kyllä/ei
	Tiedotetaan keinoista, joilla voi vaikuttaa mielenterveyteen → Mielenterveyden käden hyödyntäminen	Sivistyspalvelut	Toteutunut kyllä/ei
	Jatketaan järjestöyhteistyöllä kohtaavien aikuisten määrää kouluilla	Sivistyspalvelut, järjestöt, seurakunta	Toteutunut kyllä/ei
	Järjestetään kiireettömiä lasten ja nuorten kohtaamisia	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei

Päihteiden käytön ehkäiseminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Nikotiini- ja alkoholituotteiden käytön vähentäminen	<p>Sovitaan yhteiset linjaukset järjestöjen ja seurojen kanssa päihteettömyyden tukemiseksi</p> <p>Somekampanjoiden teko</p> <p>Ehyt ry:n ennaltaehkäisevän päihdetyön asiantuntijan luennot</p> <p>Nokko-mallin käyttöönotto</p> <p>Päihdekyselyt</p> <p>Ankkuritoiminnan jatkuminen</p>	<p>Vapaa-aikatoimi, järjestöt, seurakunta</p> <p>Vapaa-aikatoimi</p> <p>Vapaa-aikatoimi</p> <p>Seutuinfo, vapaa-aikatoimi</p> <p>Ankkuritiimi</p>	<p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p>
Mahdollistetaan päihteetöntä vapaa-ajan toimintaa	<p>Nuorisotilojen aukioloaikojen lisääminen</p> <p>Tapahtumien järjestäminen lapsille ja nuorille</p> <p>Harrastusmahdollisuuksien lisääminen</p>	<p>Vapaa-aikatoimi</p> <p>Vapaa-aikatoimi, kirjasto, seurakunta, järjestöt</p> <p>Vapaa-aikatoimi</p>	<p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Montako tapahtumaa järjestetty Osallistujamäärä</p> <p>Kerhojen määrä</p>

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

SIMO

Voima tulee luonnosta

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma

- Kunnan on edistettävä ja seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin (L 612/2021 § 6).
- Laki kääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista (L 980/2012 § 5) edellyttää, että kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi osana hyvinvointisuunnitelmaa.
- Suunnitelmaan on sisällytettävä ikääntyneen väestön asumista koskevien tarpeiden ennakointi sekä niitä vastaavan asumisen kehittäminen.
- Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi hyvinvointialueen sekä muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa (L 612/2021 § 6).

Ikäihmisten hyvinvointintila Simossa (2024)

- Simossa 75 vuotta täyttäneitä kotona asuvia on 91,1 % vastaavan ikäisestä väestöstä ja koko maan tulos on 93,1 %.

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	93,0	92,9	93,1
Lapin hyvinvointialue		91,7	91,3	91,7
Simo		93,1	92,8	91,1

- Yksinasuvia 75 vuotta täyttäneitä on 37,3 % vastaavan ikäisestä asuntoväestä. Koko maan tulos on hieman suurempi 45,1 %.

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	45,5	45,3	45,1
Lapin hyvinvointialue		45,6	45,3	45,4
Simo		37,8	37,0	37,3

Ikäihmisten hyvinvointintila Simossa (2024)

- Täyttä kansaneläkettä saavien osuus osoittaa pienituloisuutta eläkeikäisessä väestössä. Simolaisten osalta täyttä kansaneläkettä saavien osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on 1,2 %, mikä on hieman pienempää koko maan keskiarvoon verrattuna.

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	1,7	1,7	1,6
Lapin hyvinvointialue		1,5	1,5	1,5
Simo		0,8	0,9	1,2

Ikäihmisten hyvinvointintila Simossa (2024)

- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä on lähtenyt reilusti laskemaan vuodesta 2023.
- 2024 vuoden tulos oli 329,8 / 10 000 asukasta kohden.

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä [info 3959](#)

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	351,8	329,3	326,8
Lapin hyvinvointialue		401,5	386,7	383,9
Simo		341,6	447,9	329,8

Ikäihmisten hyvinvoinnintilan haastavia ilmiöitä Simossa

- Etäisyydet erilaisiin kerhoihin ja tapahtumiin ovat osallistumisen haasteena.
- Lisäksi palveluiden etäännyminen ja pitkät välimatkat lisäävät turvattomuuden tunnetta.
- Digilaitteiden käyttö aiheuttaa haasteita ja digitalisaation myötä paperiasiointi on vähentynyt, mikä lisää asioinnin haastavuutta.
- Kokemukset avunsaannista ovat heikentyneet.
- Esteettömyydessä on haasteita joidenkin tilojen suhteen, mikä hankaloittaa palveluiden saavutettavuutta.

Ikäihmisten väestöennuste vuoteen 2045

- Simossa 75 vuotta täyttäneitä oli vuonna 2024 17,5 % väestöstä.
- Tilastokeskuksen mukaan yli 75 vuotiaiden määrä kasvaa Simossa seuraavan 15 vuoden ajan ja sen jälkeen lukumäärä lähtee laskemaan.
- Vuoteen 2045 mennessä 75 vuotta täyttäneitä ennustetaan olevan 23,5 %
- 65-74 vuotiaiden ikäryhmän osuuden ennustetaan vähenevän tulevina vuosina.

Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Alue, Vuosi, Sukupuoli, Tiedot ja Ikä

	Yhteensä	
	Väestö 31.12. (ennuste 2024)	
	65 - 74	75 -
Simo		
2025	517	511
2030	460	580
2035	390	582
2040	311	584
2045	309	531

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman painopisteet

Sosiaalisen
hyvinvoinnin
edistäminen

Saavutettavien
palveluiden ja
turvallisen
arkiympäristön
luominen

Terveysten ja
toimintakyvyn
edistäminen

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta

Sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden tunteen lisääminen	Ohjatun toiminnan lisääminen liikunnaohjaajan avulla	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Kehitetään palvelu- ja harrastuskeskus kunnansivuille → perhekeskustyypistä toimintaa ja tiedotusta	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Edistetään digitukea	Opastetaan digilaitteiden käytössä	Kirjasto	Toteutunut kyllä/ei
	Hyödynnetään asiantuntijoita, jotka opastavat ja kouluttavat laitteiden käyttöön ja tunnistamaan mm. huijaukset	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Tarjotaan saavutettavia kulttuuri- ja harrastusmahdollisuuksia	Jatketaan Kulttuurikattilan KOPS- ja Matkalla-toimintamallia	Sivistyspalvelut	Toteutunut kyllä/ei
	Selvitetään lainamahdollisuutta kulttuuri- ja harrastustoimintaan	Vapaa-aikatoimi, kirjasto	Toteutunut kyllä/ei

Saavutettavien palveluiden ja turvallisen arkiympäristön luominen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Edistetään esteetöntä ja turvallista arkiympäristöä	Lisätään Simolaiseen kunnan ja eri sektoreiden tärkeät puhelinnumerot	Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut	Toteutunut kyllä/ei
	Esteettömyyskävelyn järjestäminen	Vanhus ja vammaisneuvosto	Toteutunut kyllä/ei
	Ovikellojen lisääminen esteellisiin tiloihin	Tekninen toimi	Toteutunut kyllä/ei
Parannetaan palvelujen saavutettavuutta	Tiedotetaan aktiivisemmin	Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut	Toteutunut kyllä/ei
	Kirjaston kotipalvelun jatkaminen	Sivistyspalvelut	Toteutunut kyllä/ei
Tuetaan kotona asumista	Ohjattua liikuntaa netissä/ tiedotus Onnitv ja TV2 jumpista	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Järjestetään aktiivisemmin toimintaa ikäihmisille	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei Toteutunut toiminta Osallistujamäärä
	Kartoitetaan vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneita ja heidän mahdollisuutta auttaa	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei

Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Ehkäistään kaatumisia	Lihaskunnan ja tasapainon kehittäminen/ylläpito ohjatulla liikunnalla	Vapaa-aikatoimi	Kuinka monta kertaa järjestetty Osallistujamäärä
	Kulkuyhteyksien kunnossapito	Tekninen toimi	Toteutunut kyllä/ei
	Esteettömyyden huomioiminen	Tekninen toimi	Toteutunut kyllä/ei
Edistetään terveellisiä elintapoja	Elintapaohjauksen hyödyntäminen ja aktiivinen markkinointi	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Järjestetään erilaista kerhotoimintaa mm. muistikerho, porinakerho	Järjestöt, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Kurssitoimintaa	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei

Ehkäisevän päihdetyön hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

SIMO

Voima tulee luonnosta

Ehkäisevän päihdetyön hyvinvointisuunnitelma

- Ehkäisevällä päihdetyöllä edistetään hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta paitsi yksilöiden ja yhteisöjen jokapäiväisessä elämässä niin myös laajemmin yhteiskunnassa.
- Alkoholistista, huumeista, tupakka- ja nikotiinituotteista sekä rahapelaamisesta aiheutuu monenlaisia haittoja käyttäjän itsensä lisäksi läheisille, muille ihmisille, yhteisöille ja yhteiskunnalle.
- Terveydelliset, sosiaaliset ja taloudelliset haitat heikentävät työn tuottavuutta sekä kuormittavat kuntien ja hyvinvointialueiden palveluita ja taloutta.
- Kunnat ja hyvinvointialueet ovat avainasemassa ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa.
- Ehkäisevä päihdetyö on lakisääteinen osa kunnan hyvinvointityötä (Laki ehkäisevästä päihdetyöstä 523/2015).

Ehkäisevän päihdetyön rakenteet kunnissa ja hyvinvointialueilla

Kunta

- huolehtii ehkäisevän päihdetyön organisoinnista alueellaan ja
- nimeää ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavan toimielimen.

Hyvinvointialue

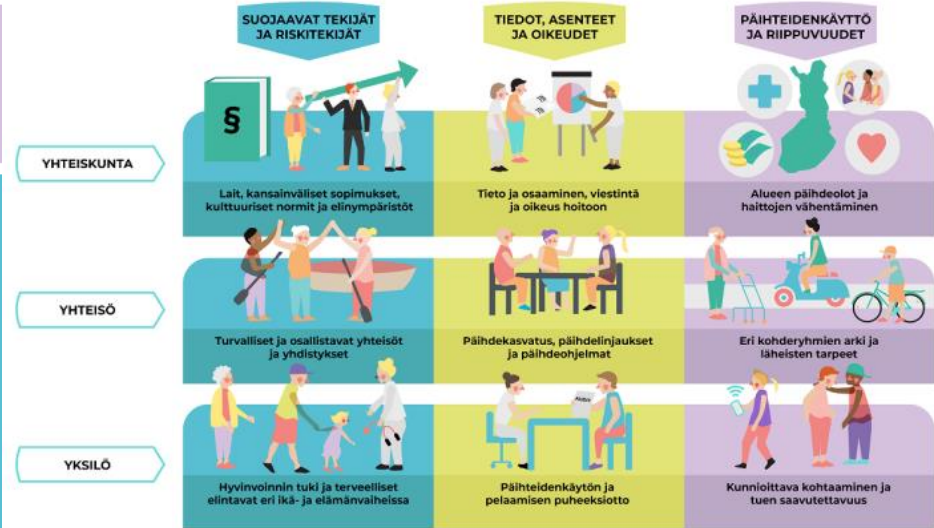
- tukee alueensa kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä ja
- huolehtii ehkäisevän päihdetyön tehtävistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa.

YHDYSPINNAT

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmat ja muut hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ohjaavat asiakirjat

Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöt ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattorit

Monialaiset työryhmät

Ehkäisevän päihdetyön toteutusastot ja vaikuttamiskohteet kunnissa ja hyvinvointialueilla. Mukailtu ehkäisevän päihdetyön laatukriteerien (Stakes, 2006 / THL, 2013) kuviosta. EHYT ry 2022.

Päihde- ja riippuvuustilanne lapset ja nuoret

- Simossa nuorten nikotiinituotteiden käyttö on huolestuttavalla tasolla. Etenkin nikotiinipussien ja sähkösavukkeiden käyttö on lisääntynyt. Näiden lisäksi edelleen tupakka- ja nuuskatuotteet ovat nuorten käytön kohteena.
- Rahapelaaminen on etenkin poikien keskuudessa lisääntynyt.
- Digitaalisen pelaamisen ja ruutuajan hallinnan haasteet ovat osa nuorten arkea. Ne heijastuvat uneen, keskittymiseen ja arjen rytmiin.
- Suurella osalla nuorista jää aamupala syömättä joka arkiamu. Lisäksi koulupäivän aikana kouluruoka jää joko syömättä tai sitä syödään liian vähän.
- Nuorten mielenterveyshaasteet ovat lisääntyneet, sillä kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on lisääntynyt sekä tyytymättömyys elämään. Hermostuneisuus on lisääntynyt nuorten keskuudessa digilaitteiden käytön takia.
- Tarve kohtaaville aikuisille ja keskusteluavulle on kasvanut.

Lähteet: THL kouluterveyskysely, paikalliset havainnot opiskeluhuollosta, koulujen arjesta ja nuorisotyöstä

Päihde- ja riippuvuustilanne työikäiset

- Yksinäisyyden ja työttömyyden voidaan katsoa lisäävän päihteiden käyttöä ja riippuvuutta työikäisten keskuudessa.
- Lapin työkyvyttömyysindeksi (127,3) on merkittävästi koko Suomea (100) korkeampi.
- Päivittäinen tupakointi on yleisempää matalasti koulutetuilla (15,4 %) kuin keskitason koulutuksen saaneilla (8,9 %) tai korkeasti koulutetuilla (6,6 %).
- Kolmasosa lappilaisista aikuisista ja iäkkäistä käyttää alkoholia yli riskirajan.
- Päihteiden käytön lopettamiseen tarvitaan enemmän tukea. Vanhempien päihteiden käyttö vaikuttaa lapsiin ja nuoriin.

Päihde- ja riippuvuustilanne ikäihmiset

- Itsensä yksinäiseksi tuntevien 65 vuotta täyttäneiden määrä on lisääntynyt.
- Yli 65-vuotiaista lappilaisista 15 % kokee itsensä yksinäiseksi. Inhimillisen kärsimyksen ja sosiaalisen eristyneisyyden lisäksi yksinäisyyden on todettu olevan merkittävä riskitekijä terveydelle.
- Useampi kuin joka kymmenes 75-vuotta täyttänyt kokee, että ei saa riittävästi apua.
- Valtakunnallisten havaintojen mukaan ikääntyneiden alkoholin käyttö on yleistynyt ja aiheuttaa kasvavia hoidon ja turvallisuuden haasteita myös kunnissa.
- Lapissa liikaa alkoholia käyttävien määrä on lisääntynyt.

Ehkäisevän päihdetyön hyvinvointisuunnitelman painopisteet

Pähdekulttuuriin ja
asenteisiin
vaikuttaminen

Tupakka- ja
nikotiinituotteiden
käytön vähentyminen

Päihteiden käytöstä
aiheutuvien haittojen
ennaltaehkäisy

Varhaisen
tunnistamisen
kehittäminen
monialaisella
yhteistyöllä

**Ehkäisevän päihdetyön
hyvinvointisuunnitelman tavoitteet,
toimenpiteet ja seuranta**

Päihdekuulttuuriin ja asenteisiin vaikuttaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Lisätään tietoisuutta päihteiden ja rahapelaamisen riskeistä	Kokemusasiantuntijan luennot	Sivistyspalvelut	Toteutunut kyllä/ei
	Tiedotusta mm. peluri.fi ja pelirajaton.fi	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Lisätään tiedotusta riippuvuuksien syntymisestä ja niiden ehkäisemisestä	Vapaa-aikatoimi, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Lukio- ja ammattikouluikäisille tietoa jo kolmannen asteen opiskelusta → valinta päihteettömyydestä (opiskelijatapahtumat)	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Pakka-toimintamallin käyttöönotto soveltuvasti	Vapaa-aikatoimi, koulu, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
Mahdollistetaan päihteetöntä vapaa-ajan toimintaa	Liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien lisääminen työikäisille ja ikäihmisille liikunnanohjaajan avulla	Vapaa-aikatoimi	Kuinka monta kertaa järjestetty Osallistujamäärä
	Matalankynnyksen tapahtumat	Vapaa-aikatoimi, kirjasto, seurakunta, järjestöt	Kuinka monta tapahtumaa järjestetty
Osallisuuden tukeminen ja sen mahdollistaminen	Kartoitetaan ikäihmisten tarpeita kyselyllä	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei Montako vastausta saatu
	Edistetään vaikuttamismahdollisuuksia harrastekerhoissa	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Osallistava budjetointi	Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut	Toteutunut kyllä/ei

Tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön vähentyminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Nikotiinituotteiden kokeilujen siirtyminen myöhempään ikään	Tiedotetaan jo alakoulukäisille nikotiinituotteiden haitoista	Koulu, nuorisotoimi, järjestöt	Kuinka monta tiedotusta tehty
	Lisätään oikeanlaista keskustelua päihteidenkäytöstä	Koulu, nuorisotoimi, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Otetaan käyttöön Nokko-toimintamalli	Koulu, nuorisotoimi	Toteutunut kyllä/ei
Ohjataan tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön vähentämiseen ja lopettamiseen	Tiedotetaan nikotiinikorvaushoidoista ja hoitopolusta	Nuorisotoimi, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Hyödynnetään käytön suosituksia ohjauksessa ja tiedotuksessa	Koulu, nuorisotoimi, seurakunta	Toteutunut kyllä/ei

Päihteiden käytöstä aiheutuvien haittojen ennaltaehkäisy

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Päihteettömään arkeen ja elintapoihin kannustaminen	Lisätään tiedotusta käytettyjen nikotiinituotteiden haitoista	Koulu, nuorisotoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Elintapaneuvonnan hyödyntäminen	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Elinympäristön päihteettömyyden edistäminen	Sovitaan yhteiset linjaukset järjestöjen ja seurojen kanssa päihteettömyyden tukemiseksi	Sivistyspalvelut, seurakunta, järjestöt, seurat	Toteutunut kyllä/ei
	Arvio tupakkapaikan tarpeellisuudesta julkisilla paikoilla	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Lisätään roskienkeräystapahtuman määrää	Koulu	Toteutunut kyllä/ei Kuinka monesti järjestettiin

Varhaisen tunnistamisen kehittäminen monialaisella yhteistyöllä

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Vähennetään yksinäisyyttä ja riskitekijöitä	Mahdollistetaan osallistuminen tapahtumiin	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei Osallistujamäärä
	Matalankynnyksen ryhmätoimintaa, johon kaikki ovat tervetulleita	Vapaa-aikatoimi, kirjasto seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Huomioidaan kaikki ikäryhmät tapahtumien järjestämisessä	Vapaa-aikatoimi, kirjasto, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
Tiivistetään yhteis- ja verkostotyötä	Hyödynnetään olemassa olevia verkostoja ja arvioidaan tarpeita	Sivistyspalvelut, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Osallistutaan yhteistyössä Toivoa ja kahvia sekä Maukasta arkea ryhmän kokoontumiseen	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei Kuinka monesti on osallistuttu
	Vanhempainillat yhteistyössä esim. poliisin kanssa	Koulu, nuorisotoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Somekampanja, jossa paikalliset nuoret ja urheilijat toimivat kasvoina kannustaen nuoria nikotiinittomaan elämään.	Vapaa-aikatoimi, seurakunta	Toteutunut kyllä/ei
Edistetään vanhemmuuden tukea	Vanhempien aktivointi	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Tiedon lisääminen ja kasvatuksen tukeminen.	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Tuetaan vanhempia rajojen asettajana.	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei

Kiitos

SIMO

Simon kunta

Ratatie 6, 95200 Simo

Puh. (016) 269 111

simon.kunta@simo.fi

www.simo.fi

